



РІШЕННЯ

від 14 січня 2026 року № 3 (205)

про внесення на розгляд

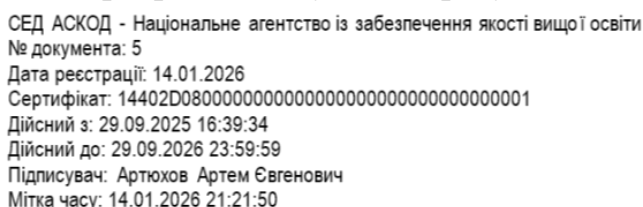
**Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти
подання про наявність у дисертації доктора наук з державного управління
Ковач Валерії Омелянівни «Теоретико-методологічні засади державного
регулювання ринку праці у системі соціально-економічних відносин в
Україні» фактів порушення вимог з питань текстових запозичень
без посилання на джерело (академічного плагіату)**

До Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти (далі – Національне агентство) 11 березня 2025 року надійшла скарга від Смірнова Олега Ювеналійовича щодо виявлення в захищеній 24 грудня 2020 року на засіданні спеціалізованої вченої ради Д 26.142.04 у ПрАТ «Вищий навчальний заклад "Міжрегіональна Академія управління персоналом"» дисертації доктора наук з державного управління Ковач В. О. «Теоретико-методологічні засади державного регулювання ринку праці у системі соціально-економічних відносин в Україні» фактів академічного плагіату (реєстр. № 8-25-АД від 11.03.2025, далі – скарга).

Комітет з питань етики (далі – Комітет) своїм рішенням від 19 березня 2025 року № 12 (148) прийняв скаргу до розгляду.

Про прийняття скарги до розгляду Комітетом поінформовані Ковач В. О. та ПрАТ «Вищий навчальний заклад "Міжрегіональна Академія управління персоналом"». Водночас копія скарги оприлюднена на сайті Національного агентства.

Перевірку викладених у скарзі відомостей здійснював уповноважений підрозділ секретаріату Національного агентства, який 24 жовтня 2025 року надав голові Комітету Звіт перевірки відомостей щодо наявності в дисертації доктора наук з державного управління Ковач Валерії Омелянівни «Теоретико-методологічні засади державного регулювання ринку праці у системі соціально-економічних відносин в Україні» фактів академічного плагіату з результатами проведеного аналізу виявлених за допомогою відповідного програмного забезпечення фрагментів збігів щодо неправомірного використання наукових текстів, ідей, розробок, наукових результатів і матеріалів інших авторів без



відповідного посилання, у тому числі з застосуванням візуального пошуку (далі – матеріали перевірки).

Головою Комітету матеріали перевірки були передані 27 жовтня 2025 року на ознайомлення членів Комітету та 29 жовтня 2025 року визначено доповідача за справою.

Доповідачем були проаналізовані матеріали перевірки скарги та визнано їх достатніми для її розгляду Комітетом по суті.

Комітет за наслідками вивчення матеріалів перевірки, а також інформації, наданої доповідачем, дійшов висновку про наявність фактів порушення вимог з питань текстових запозичень без посилання на джерело (академічного плагіату) в дисертації доктора наук з державного управління Ковач Валерії Омелянівни «Теоретико-методологічні засади державного регулювання ринку праці у системі соціально-економічних відносин в Україні».

У дисертації Ковач В. О. за допомогою програмного забезпечення виявлено відтворення без належних посилань на джерела запозичення фрагментів таких наукових праць іншого авторства:

1. Большая Оксана Вікторівна. Розвиток ринку праці та державне регулювання зайнятості населення : дис. ... к. е. н. : спец. 08.00.03 - Економіка та управління національним господарством : дата захисту 2015-10-22. Полтавська державна аграрна академія. <https://nrat.ukrintei.ua/searchdoc/0415U005900>

2. Галицький В. М. Інститут зайнятості в умовах трансформації соціальної політики в Україні : дис. ... кандидата соціологічних наук. Київ, 2008. <https://nrat.ukrintei.ua/searchdoc/0408U003202/>

3. **Гаман Н. О.** Удосконалення державного регулювання забезпечення ефективної зайнятості населення // *Вчені записки Університету «КРОК»*. – 2015. – Вип. 40. – С. 4–10. <https://dspace.krok.edu.ua/server/api/core/bitstreams/7d381a9a-eaca-4feb-a73a-69aabcb19ed0/content>

4. Григорян Е. С. Механизм управления региональным рынком труда как социально-экономической системой // *Промышленность: экономика, управление, технологии*, 2006, №13, с. 17–19. <https://cyberleninka.ru/article/n/mechanizm-upravleniya-regionalnym-rynkom-truda-kak-sotsialno-ekonomicheskoy-sistemoy>

5. Калинкина С. Ю. Управление рынком труда: методологический аспект // *Вестник ЧелГУ*. 1999. №1. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/upravlenie-rynkom-truda-metodologicheskiiy-aspekt>

6. Калініна Світлана Петрівна. Реструктуризація і регулювання зайнятості в регіоні з розвинутою видобувною промисловістю : д.е.н.: спец. 08.09.01 - Демографія, економіка праці та соціальна політика : дата захисту 2007-01-29; . Донецький національний університет імені Василя Стуса. <https://nrat.ukrintei.ua/searchdoc/0507U000157>

7. Киян Л. П. Рынок труда: методология исследования и особенности формирования в современной России : дисс. ... доктора экономических наук. – Воронеж, 1998.

8. Кривенко Сергій Володимирович. Трансформація національного ринку праці в сучасних умовах : дис. ... к. е. н. : спец. 08.01.01 - Економічна теорія : дата захисту 2006-03-22; . Полтавський університет споживчої кооперації України. <https://nrat.ukrintei.ua/searchdoc/0406U001469/>

9. Масленкова Е. В. Информационное обеспечение государственного регулирования миграционных процессов // Беларусь в современном мире: матер. XI Междунар. конф., посвященной 91-летию образования Белорусского государственного университета, 30 октября 2012 г. / редкол.: В. Г. Шадурский [и др.]. — Минск: Изд. центр БГУ, 2012. — с. 338–339. https://elib.bsu.by/bitstream/123456789/39659/1/maslenkova_2012_BMW.pdf

10. Орлова А. А. Концептуальные основы формирования национальной модели рынка труда : дисс. ... кандидата экономических наук. — Санкт-Петербург, 2004.

11. Петрунина О. Е. Информационное обеспечение управления региональным рынком труда : дисс. ... кандидата экономических наук. — Волгоград, 2006.

12. Романюк Тарас Михайлович. Зовнішня трудова міграція як засіб підвищення життєвого рівня населення регіону: дис. ... к. е. н. : спец. 08.00.07 - Демографія, економіка праці, соціальна економіка і політика : дата захисту 2009-11-17; Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. <https://nrat.ukrintei.ua/searchdoc/0409U005182>

13. Сергеева Лариса Миколаївна. Теоретико-методичні основи управління розвитком професійно-технічного навчального закладу : дис. ... д. пед. н. : спец. 13.00.04 - Теорія і методика професійної освіти : дата захисту 2013-06-20; Державний вищий навчальний заклад "Університет менеджменту освіти" НАПН України. <https://nrat.ukrintei.ua/searchdoc/0513U000722>

14. Тихонова Людмила, Красинец Евгений. Трудовая миграция и миграционная политика Республики Беларусь в рамках интеграции в Евразийский экономический союз // Журнал международного права и международных отношений. — 2015. — № 2. <https://elib.bsu.by/handle/123456789/119078>, https://web.archive.org/web/20161130154925/http://elib.bsu.by:80/bitstream/123456789/119078/1/tihinova_krasinets_Journal2015_2.pdf

15. Шестаковська Тетяна Леонідівна. Формування та реалізація державної політики інноваційного розвитку аграрного сектору України : дис. ... д. н. з державного управління : спец. 25.00.02 - Механізми державного управління : дата захисту 2020-06-04; Приватне акціонерне товариство "Вищий навчальний заклад "Міжрегіональна Академія управління персоналом". — Київ. <https://nrat.ukrintei.ua/searchdoc/0520U100173>

У результаті аналізу встановлена наявність у дисертації Ковач В. О. дослівного (у деяких випадках з додаванням, вилученням, заміною або перестановкою окремих слів, словосполучень чи частин тексту та/або із використанням синонімів) або через перефразування відтворення суцільних фрагментів (у тому числі з графічними елементами (таблицями, рисунками) з

числовими даними) опублікованих праць інших авторів без належного оформлення посилань на відповідне джерело запозичення – обсягом від одного речення/абзацу до близько десяти сторінок в окремому випадку.

При оцінці матеріалів перевірки Комітет керується пунктом 21 Порядку розгляду, згідно з яким будь-які документи чи свідчення про наявність або відсутність у дисертації та/або наукових публікаціях, у яких висвітлені наукові результати дисертації, фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації не є вирішальними, не мають наперед визначеного значення для Комітету і враховуються в сукупності з іншими документами та матеріалами при прийнятті рішень відповідно до цього Порядку.

Відповідно до частини сьомої статті 28¹ Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» скасування рішення спеціалізованої вченої ради про присудження наукового ступеня кандидата наук, доктора наук у разі встановлення відповідно до законодавства фактів академічного плагіату, фабрикації чи фальсифікації Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти здійснюється у порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України, та може бути оскаржене відповідно до законодавства.

Згідно з абзацами першим, четвертим пункту 40 Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2021 р. № 1197 (далі – Порядок 1197) у МОН розглядаються звернення щодо порушення вимог з питань текстових запозичень без посилання на джерело, академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації за поданням Національного агентства – безстроково.

Відповідно до пункту 38 Порядку № 1197, особа, якій за рішенням МОН (МОНмолодьспорту, ВАК) видано диплом доктора (кандидата) наук, може бути позбавлена відповідного ступеня у разі виявлення порушень вимог нормативно-правових актів з питань атестації наукових кадрів, чинних на момент прийняття рішення МОН (МОНмолодьспортом, ВАК) про видачу відповідного диплома або затвердження рішення ради про присудження ступеня доктора філософії.

Згідно з абзацом другим частини шостої статті 6 Закону «Про вищу освіту» (в редакції, чинній на момент прийняття рішення МОН про видачу диплома) виявлення академічного плагіату у захищеній дисертації (науковій доповіді) є підставою для скасування рішення спеціалізованої вченої ради про присудження наукового ступеня та видачу відповідного диплома.

Відповідно до пункту 9 Порядку присудження наукових ступенів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 року № 567 (в редакції, чинній на момент прийняття рішення МОН про видачу диплома, далі – Порядок № 567) дисертація на здобуття наукового ступеня є кваліфікаційною науковою працею, виконаною особисто здобувачем у вигляді спеціально підготовленого рукопису або опублікованої монографії. Підготовлена до захисту дисертація повинна містити висунуті здобувачем науково обґрунтовані теоретичні або експериментальні результати, наукові

положення, а також характеризуватися єдністю змісту і свідчити про особистий внесок здобувача в науку.

Відповідно до пункту 14 Порядку № 567 у разі виявлення текстових запозичень, використання ідей, наукових результатів і матеріалів інших авторів без посилання на джерело дисертація знімається з розгляду незалежно від стадії проходження без права її повторного захисту. Виявлення в дисертації, авторів якої вже видано диплом доктора чи кандидата наук, текстових запозичень без посилання на джерело, є підставою для прийняття рішення про позбавлення його наукового ступеня.

Окрім того, згідно з пунктом 4.7. Положення про спеціалізовану вчену раду, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 14 вересня 2011 року № 1059, якщо рада встановила, що здобувач використав ідеї та розробки, текстові запозичення, наукові результати та матеріали інших авторів без посилання на джерело, то рада знімає дисертацію з розгляду незалежно від стадії проходження без права її повторного захисту. У цьому разі заява про зняття дисертації з розгляду не приймається, а до МОНмолодьспорту надсилається рішення ради разом з авторефератом і стенограмою засідання. А відповідно до пункту 1.9. цього Положення у разі порушення радою вимог нормативно-правових актів з питань присудження наукового ступеня доктора чи кандидата наук МОНмолодьспорт скасовує прийняте радою рішення і може вжити до неї заходи в межах своєї компетенції, у тому числі до зупинення діяльності цієї ради.

При цьому згідно з частиною шостою статті 69 Закону України «Про вищу освіту» (в редакції, чинній на момент прийняття рішення МОН про видачу відповідного диплома) академічний плагіат це оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства. Частиною четвертою статті 42 Закону України «Про освіту» визначено, що порушенням академічної доброчесності вважається, зокрема, академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства.

Таким чином, наявність у дисертації «текстових запозичень, використання ідей, наукових результатів і матеріалів інших авторів без посилання на джерело», узгоджується із визначенням академічного плагіату, закріпленим частиною шостою статті 69 Закону України «Про вищу освіту», частиною четвертою статті 42 Закону України «Про освіту».

Згідно з частиною дев'ятою статті 19 Закону України «Про вищу освіту» Комітет з питань етики розглядає питання порушення академічної доброчесності і вносить відповідні подання до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

На підставі наведеного, відповідно до частини дев'ятої статті 19 Закону України «Про вищу освіту», частини четвертої статті 42 Закону України «Про освіту», частини сьомої статті 28¹ Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність», пунктів 38–41 Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2021 року № 1197, пунктів 21–22 Порядку розгляду скарг/повідомлень щодо фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації, затвердженого на засіданні Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти (протокол № 16 (45) від 24 жовтня 2023 року, зі змінами), з урахуванням чинних на момент прийняття рішення МОН про видачу відповідного диплома абзацу другої частини шостої статті 6, частини шостої статті 69 Закону України «Про вищу освіту», пунктів 9, 14 Порядку присудження наукових ступенів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 року № 567, пунктів 1.9, 4.7 Положення про спеціалізовану вчену раду, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 14 вересня 2011 року № 1059, Комітет

ВИРІШИВ: внести на розгляд Національного агентства подання про наявність у дисертації доктора наук з державного управління Ковач Валерії Омелянівни «Теоретико-методологічні засади державного регулювання ринку праці у системі соціально-економічних відносин в Україні» фактів порушення вимог з питань текстових запозичень без посилання на джерело (академічного плагіату).

Голова Комітету

Артем АРТЮХОВ